

Bilag 2

Undtagelsesmuligheder fra MEPS

Kontor/afdeling

Energieffektivisering og data

Dato

04-12-2024

J nr. 2024 - 1756

/tqbhg

Problem

Nærværende notat analyserer og fastsætter et estimat for, hvor mange ikke-beboelsesbygninger, der kan blive omfattet af undtagelsesmulighederne for MEPS-kravet, jf. bygningsdirektivets (EPBD) art. 9, stk. 1 og stk. 6. Det skal i den forbindelse undersøges, om det er muligt at indhente valide data til at vurdere hvilke bygninger, der kan undtages.

Baggrund

EPBD opstiller krav om minimumsstandarder for energimæssig ydeevne for ikke-beboelsesbygninger (MEPS), jf. EPBD art. 9, stk. 1. Det bemærkes, at MEPS-kravet kun er gældende for bygninger, der er opvarmede eller nedkølede – og ikke procesenergi. Derfor indgår bygninger, der hverken er opvarmede eller nedkølede, ikke i direktivets anvendelsesområde, jf. definitionen af en bygning i art. 2, nr. 1.

Ifølge EPBD art. 9, stk. 6, kan medlemsstater (MS) beslutte ikke at anvende de i stk. 1 omhandlede minimumsstandarder for energimæssig ydeevne (MEPS) på følgende kategorier af bygninger:

- a) bygninger, der er officielt beskyttede som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi, eller andre kulturarvsbygninger, for så vidt at overholdelse af standarderne ville indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende, eller hvis renovering af dem ikke er teknisk eller økonomisk mulig
- b) bygninger, der anvendes til gudstjenester og andre religiøse formål
- c) midlertidige bygninger, som skal anvendes i højst to år, industrianlæg, værksteder og landbrugsbygninger med lavt energiforbrug, der ikke anvendes til beboelse, samt landbrugsbygninger, der ikke anvendes til beboelse og anvendes af en sektor, der er omfattet af en national sektoraftale om den energimæssige ydeevne
- d) beboelsesbygninger, der benyttes eller har til formål at blive benyttet i enten mindre end fire måneder om året eller alternativt i en begrænset del af året og med et forventet energiforbrug på mindre end 25 % af, hvad det ville være ved brug hele året
- e) fritliggende bygninger med et samlet nytteareal på under 50 m²
- f) bygninger, der ejes af de væbnede styrker eller statsforvaltningen og anvendes til nationale forsvarsformål, med undtagelse af indkvarteringsbygninger med enkeltværelser eller kontorbygninger til de væbnede styrker og andet personale, der er ansat af de nationale forsvarsmyndigheder.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Det bemærkes, at undtagelsesmulighederne kun er gældende, hvis bygningerne er omfattet af et MEPS-krav. Undtagne bygninger skal ikke indgå i grundscenariet, som tærsklerne vedr. energimæssig ydeevne for hhv. 2030 og 2033, 2040 og 2050 beregnes ud fra.

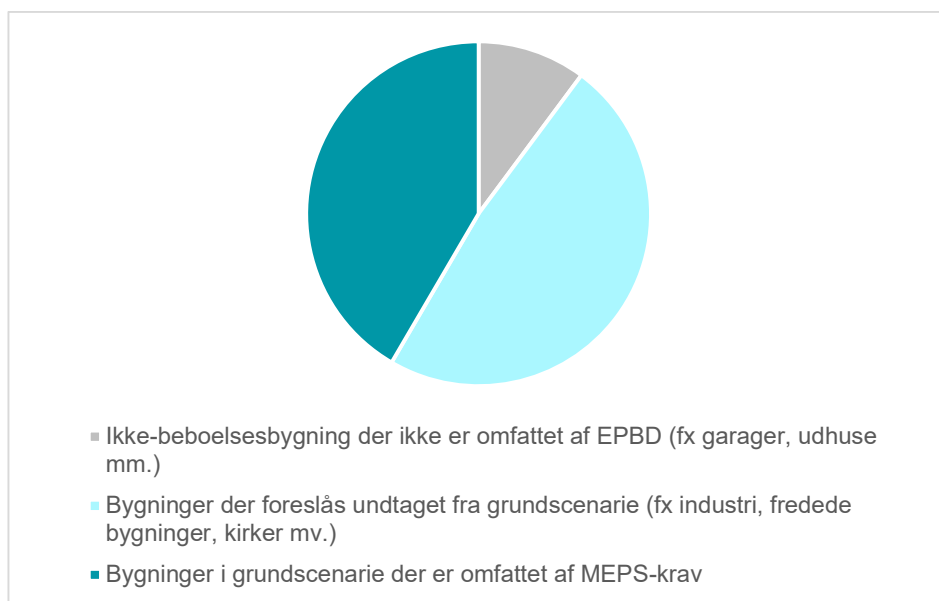
I det følgende vil de forskellige undtagelsesmuligheder fra art. 9, stk. 6 blive gennemgået med henblik på at estimere, hvor mange bygninger, der kan omfattes af undtagelsesmulighederne.

Løsning

En stor andel af undtagelsesmulighederne bestemmes ud fra bygningernes BBR-anvendelseskoder. For bygninger med blandet anvendelse, betragtes bygningens hovedanvendelse i BBR.

I denne analyse er det vurderet, at der samlet undtages omkring 90.000 bygninger samt bygninger Forsvarets bygninger til forsvarsformål fra grundscenariet. Herudover er der omkring 100.000 bygninger på under 50 m², som også undtages. Det er dog uvist, hvor stor en andel af disse der er opvarmet, og dermed inkluderet i de 203.000 bygninger omfattet af EPBD. Selvom der er mange små bygninger, er der kun tale om et meget lille samlet areal.

Det vil sige, at forventningen er at op mod 94.000 bygninger vil indgå i grundscenariet og være omfattet af MEPS-krav. Figur 1 viser fordelingen af antal ikke-beboelsesbygninger, der er omfattet af MEPS eller undtaget.

Figur 1 – Opvarmede ikke-beboelsesbygninger i 2020, angivet ud fra antal og om de er omfattet af EPBD, samt hvorvidt de kan undtages fra grundscenariet eller ej.

Nedenstående tabel viser vurderingen af antal bygninger (afrundet), der kan undtages MEPS som følge af art. 9, stk. 6 oplistet for hver litra.

Tabel 1 - Samlet antal bygninger der kan undtages MEPS jf. EPBD art. 9, stk. 6. For nogle af bygningstyperne har det været muligt at estimere arealet. Tallene er trukket i perioden november 2024 til januar 2025. Der tages forbehold for løbende ændringer i bygningsmassen. Data er fra Bygnings- og Boligregistret (BBR) samt Slots- og Kulturstyrelsens database over fredede og bevaringsværdige bygninger (FBB).

Art. 9, stk. 6	Kort beskrivelse	Antal bygn.	Areal, 1000 m2
litra a)	Fredede bygninger	5.250	-
litra a)	Bevaringsværdige bygninger (svarende til antal bygninger kategoriseret SAVE 1-3)	32.450	-
litra b)	Religiøse bygninger (BBR anvendelseskode 414)	2.750	1.250
litra c)	Midlertidige bygninger	Kendes ikke	Kendes ikke
litra c)	"Bygning til industri uden integreret produktionsapparat" vurderes at være procesenergi og dermed ikke omfattet	-	-
litra c)	Værksted (BBR anvendelseskode 223)	32.600	13.100
litra d)	Beboelsesbygninger omfattes ikke af MEPS-krav, men af art. 9, stk. 2	-	-
litra e)	Fritliggende bygninger under 50 m2	(99.900)	(2.700)
litra f)	Forsvarets bygninger til nationale forsvarsformål	Oplyses ikke	Oplyses ikke

I det følgende fremgår særskilte analyser af de forskellige undtagelsesmuligheder i art. 9, stk. 6. Analyserne følger denne opbygning for hver enkel litra i art. 9, stk. 6:

- Datakilde og estimat af antal bygninger, som muligvis kan omfattes
- Delkonklusion ift. hvor mange bygninger der kan undtages

Ad litra a) - Bygninger, der er officielt beskyttet som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi, eller andre kulturarvsbygninger, for så vidt at overholdelse af standarderne ville indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende, eller hvis renovering af dem ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

"Bygninger, der er officielt beskyttet som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi" omfatter de officielt fredede og bevaringsværdige bygninger i Danmark. Det er Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS), der afgør, om bygninger skal fredes, medens det er kommunerne, der vurderer og indberetter bevaringsværdige bygninger som en del af lokalplaner.

SLKS har en database over fredede og bevaringsværdige bygninger (FBB), der indeholder oplysninger om ca. 7.000 fredede og ca. 350.000 bygninger, som har fået vurderet deres bevaringsværdi af landets kommuner. Databasen er frivillig og indeholder ikke data for alle landets kommuner.

Bevaringsværdige bygninger skal energimærkes ved salg/udlejning. I dag kan fredede bygninger ikke energimærkes. Der er derfor på nuværende tidspunkt ikke kendskab til disse bygningers energimæssige ydeevne.

Fredede bygninger skal bidrage med en fortælling om en periode i danmarkshistorien og skal sikres både indvendigt og udvendigt. Det er derfor ENS' vurdering, at for mange fredede bygninger ville renovering til MEPS *"indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende"*.

De fleste bevaringsværdige bygninger i databasen vurderes ved brug af SAVE-metoden (forkortelse for Survey of Architectural Values in the Environment) på en skala fra 1-9. Her er SAVE-værdi 1-3 høj bevaringsværdi, SAVE-værdi 4-6 middel bevaringsværdi og SAVE-værdi 7-9 lav bevaringsværdi.

Der er undersøgt antallet af bygninger med høj bevaringsværdi (SAVE 1-3), da renovering op til MEPS kan medføre uacceptabel ændring af deres karakter, eller at energirenoveringen ikke vil være teknisk eller økonomisk muligt. Der kan også være andre bevaringsværdige bygninger, udpeget ved anden metode, som ikke teknisk eller økonomisk muligt kan energirenovere op til MEPS. Det er dog ikke muligt at kvantificere antallet af disse bygninger. Derfor tages der i denne analyse udgangspunkt i bygninger udpeget med SAVE-metoden. Antallet af fredede og bevaringsværdige bygninger kan ses af Tabel 2.

Tabel 2 - Antal fredede og bevaringsværdige ikke-beboelsesbygninger. Data fra SLKS' database over fredede og bevaringsværdige bygninger. SAVE 1-3 er høj bevaringsværdi. SAVE 4 er middel bevaringsværdi.

Ejerforhold	Fredet	SAVE-værdi 1-3	I alt
Offentligt	967	3.033	4.000
Ikke offentligt	4.320	29.117	33.437
I alt	5.287	32.150	37.437

Den energimæssige stand for bygninger med høj bevaringsværdi undersøges ved brug af data for offentlige bygninger. Data for offentlige bygninger med høj bevaringsværdi (SAVE 1-3) viser, at ca. 1/3 har energimærke C eller bedre. En del af bygningerne med høj bevaringsværdi efterlever således allerede MEPS i dag. Den konkrete fordeling kan ses af Tabel 3.

Tabel 3 – Energimærkefordeling for 1091 offentlige bygninger med høj bevaringsværdi (SAVE 1-3) samt andel, som ikke kan efterleve tærsklen for 2040 (energimærke C) og tærsklen for 2050 (NZEB) rentabelt.

Pct.	A2010	B	C	D	E	F	G
Fordeling	0,5	6,7	27,0	27,8	18,0	12,0	8,1

Det er ENS' foreløbige vurdering, at det vil være teknisk og økonomisk muligt for de fleste bygninger med SAVE 1-3 at efterleve MEPS i 2030 og 2033, da ca. en tredjedel af disse bygninger allerede efterlever tærsklerne.

Delkonklusion

Det er ud fra ovenstående gennemgang ENS' vurdering, at alle fredede og bevaringsværdige bygninger med høj bevaringsværdi (svarende til SAVE 1-3) jf. Tabel 2, kan undtages MEPS-krav. Tallet er dog kun et estimat, da der er ikke er kendskab til antallet af bygninger uden for databasen, eller hvor kommuner har anvendt en anden metode til udpegning end SAVE-metoden.

Ad litra b) - Bygninger, der anvendes til gudstjenester og andre religiøse formål

Bygningerne i art. 9, stk. 6, litra b) er i dag undtaget krav om energimærkning. Det forventes, at en større andel af de religiøse bygninger er ældre kirker, som også vil været omfattet af litra a). Bygninger omfattet af litra b) kan findes i BBR-registret med anvendelseskode 414, som omfatter *kirke eller anden bygning til trosudøvelse for statsanerkendte trossamfund*. Nedenstående Tabel 4 viser omfanget af bygninger med anvendelseskode 414.

Tabel 4 – Bestanden af bygninger med BBR-anvendelseskode 414. Data er fra 2024 og vedr. kun bygninger over 50 m².

BBR	Antal bygninger	Areal, m ²
414	3.472	1.260.804

For at undgå dobbelttælling af bygninger med anvendelseskode 414, som også er fredede/ bevaringsværdige, er der via FBB-databasen sorteret på anvendelseskode 414. Nedenstående Tabel 5 viser antallet af religiøse bygninger, som også er fredet eller har SAVE 1-3. Disse bygninger skal fratrækkes Tabel 2, og det endelige antal bygninger fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

Tabel 5 - Bestanden af bygninger med BBR anvendelseskode 414 (religiøse bygninger), som også er fredet og høj bevaringsværdig (SAVE 1-3).

	Fredet	SAVE 1-3	I alt
Antal bygninger	33	697	796

Delkonklusion

Det er ud fra ovenstående gennemgang ENS' vurdering, at bygninger omfattet af litra b) kan identificeres via BBR-anvendelseskode 414. Det vurderes, at alle bygninger omfattet af anvendelseskode 414 kan undtages MEPS-krav.

Ad litra c) - midlertidige bygninger, som skal anvendes i højst to år, industrianlæg, værksteder og landbrugsbygninger med lavt energiforbrug, der ikke anvendes til beboelse, samt landbrugsbygninger, der ikke anvendes til beboelse og anvendes af en sektor, der er omfattet af en national sektoraftale om den energimæssige ydeevne

Midlertidige bygninger som skal anvendes i højst to år kan fx være midlertidige containerbygninger, som anvendes til flygtningebolig eller til undervisningslokaler, mens en skole renoveres. Disse bygninger er ikke omfattet af krav om energirammeberegninger i bygningsreglementet og har heller ikke egen BBR-anvendelseskode. Det er derfor ENS' vurdering, at bygningerne ikke er omfattet af MEPS-krav.

Mange af bygningerne omfattet af litra c) er i dag undtaget kravet om energimærkning, jf. Bekendtgørelse om energimærkning af bygninger § 3. Mange af bygningstyperne anvender ikke energi til at regulere indeklimaet, men derimod til produktion, hvorfor der er tale om procesenergi og ikke energi til bygningsdrift. Bygningerne er således ikke indenfor rammerne af EPBD og derfor ikke underlagt MEPS-krav.

For *industrianlæg, værksteder og landbrugsbygninger* er det vurderet for hver anvendelseskode i BBR, om bygningstypen er omfattet af direktivet, og om bygningstypen kan undtages MEPS.

Tabel 6 – BBR-anvendelseskoder for industrianlæg, værksteder samt landbrugsbygninger med vurdering af, om det er muligt at undtage MEPS-krav. Bygninger markeret med rød er ikke omfattet af direktivet, bygninger i hvid er relevant ift. undtagelse ift. art. 9 stk. 6.

Kode	Beskrivelse	Undtagelse muligt	Bemærkning
211	Stald til svin		Procesenergi
212	Stald til kvæg, får mv.		Procesenergi
213	Stald til fjerkræ		Procesenergi
214	Minkhal		Procesenergi
215	Væksthus		Procesenergi
216	Lade til foder, afgrøder mv.		Procesenergi
217	Maskinhus, garage mv.		Vurderes ikke omfattet af EPBD pga. manglende opvarmning
218	Lade til halm, hø mv.		Procesenergi
219	Anden bygning til landbrug mv.		Procesenergi
221	Bygning til industri med integreret produktionsapparat		Procesenergi

222	Bygning til industri uden integreret produktionsapparat	X	Det vurderes, at bygningerne kan ændre anvendelse senere, hvorfor der evt. kan være opvarmning og ventilation.
223	Værksted	X	Det vurderes, at en nogle værksteder også opvarmes som bygningsdrift.
229	Anden bygning til produktion		Procesenergi
231	Bygning til energiproduktion		Procesenergi
232	Bygning til energidistribution		Procesenergi
233	Bygning til vandforsyning		Procesenergi
234	Bygning til håndtering af affald og spildevand		Procesenergi
239	Anden bygning til energiproduktion og forsyning		Procesenergi

Som det ses af Tabel 6 vurderes en del af bygningerne at falde uden for MEPS-krav, da energiforbruget i bygningen ikke går til bygningsdrift mhp. at styre indeklimaet (indetemperatur og luftskifte). Selvom der er konkrete krav til indetemperaturen i fx en svinestald eller et rugeri, vurderes temperaturen ikke at være for bygningen eller indeklimaet, men derimod for at opnå den bedste produktion (hvor produktet fx er svin). ENS vurderer derfor, at energi til regulering af varme og luftskifte i disse tilfælde er procesenergi og ikke energi til bygningsdrift.

Tabel 7 - Bestanden af bygninger med BBR-anvendelseskode 222 og 223 over 50 m².

BBR	Beskrivelse	Antal bygn.	Areal [m ²]
222	Bygning til industri uden integreret produktionsapparat	15.520	23.174.147
223	Værksted	32.619	13.071.944
I alt		48.139	36.246.091

Tabel 7 viser, at der er ca. 48.000 bygninger med BBR-anvendelseskode 222 og 223.

Delkonklusion

Det er ud fra ovenstående gennemgang ENS' vurdering, at bygninger med BBR-anvendelseskoderne 222 og 223 kan undtages MEPS krav.

Ad litra d) - beboelsesbygninger, der benyttes eller har til formål at blive benyttet i enten mindre end fire måneder om året eller alternativt i en begrænset del af året og med et forventet energiforbrug på mindre end 25 % af, hvad det ville være ved brug hele året

Beboelsesbygninger omfattes ikke af MEPS, men er i stedet omfattet af EPBD art. 9, stk. 2.

Ad litra e) - fritliggende bygninger med et samlet nytteareal på under 50 m²

Bygninger med et samlet nytteareal på under 50 m² kan findes i BBR-registret. Her fremgår det, at der er 99.914 bygninger under 50 m², hvilket svarer til 2,68 mio. m². Det svarer til, at bygningerne i gennemsnit er 27 m². Tallet er dog behæftet med stor usikkerhed, da det dels er usikkert, om alle bygningerne reelt anvender energi til bygningsdrift. Derudover er en del af disse bygninger muligvis allerede talt med i de andre litraer, fx små fredede bygninger eller feriehytter mv.

Bygningens BBR-areal er det samlede areal og ikke det opvarmede/nedkølede areal, som typisk er lidt mindre. Det er derudover heller ikke muligt at kortlægge, om bygningen er *fritliggende* pba. BBR-data. En del af bygningerne er formentligt ikke opvarmet/nedkølet, hvorfor de slet ikke er omfattet af EPBD. Data er derfor behæftet med usikkerhed. Da bygningerne er små, udgør de kun en lille delmængde af den samlede ikke-beboelsesbygningssmasse. ENS vurderer derfor ikke, at usikkerheden har så stor betydning for det store billede. Bygninger under 60 m² er desuden undtaget krav om energimærkning i dag, hvorfor der ikke er kendskab til deres energimæssige ydeevne. Dette er dog heller ikke nødvendigt, hvis bygningerne alligevel skal undtages.

Delkonklusion

Det er ENS' vurdering, at alle bygninger med et areal under 50 m² i BBR-registret kan undtages krav om MEPS.

Ad litra f) - bygninger, der ejes af de væbnede styrker eller statsforvaltningen og anvendes til nationale forsvarsformål, med undtagelse af indkvarteringsbygninger med enkeltværelser eller kontorbygninger til de væbnede styrker og andet personale, der er ansat af de nationale forsvarsmyndigheder

Forsvarsministeriets ejendomsstyrelse har en fortrolig oversigt over fordelingen af energimærker og arealer for Forsvarets bygninger, der anvendes til nationale forsvarsformål og som ikke er indkvarteringsbygninger med enkeltværelser eller kontorbygninger.

Delkonklusion

Det er ENS' vurdering, at alle Forsvarets bygninger til nationale forsvarsformål, som ikke er indkvarteringsbygninger med enkeltværelser eller kontorbygninger, kan undtages krav om MEPS i EPBD art. 9, stk. 1.